

Πόντος: Μοναχισμός

/ Οδοιπορικά - Προσκυνήματα / Ο

Του Κώστα Φωτιάδη

Η αρχή της σύστασης της Εκκλησίας στον ιστορικό και καππαδοκικό Πόντο ταυτίζεται με την εμφάνιση του ασκητισμού στην περιοχή, όπου πρώτος ο Απόστολος Ανδρέας με κίνδυνο της ζωής του δίδαξε τη χριστιανική θρησκεία. Η πρώτη μονή ιδρύθηκε από τον Μέγα Βασίλειο, ο οποίος οργάνωσε τη μοναστική ζωή του Πόντου, όταν μαζί με τον Γρηγόριο τον Θεολόγο μόνασαν στην κοιλάδα του ποταμού Ίριδα και μελέτησαν και νομοθέτησαν τη μοναχική ζωή.

Στο πνεύμα αυτών των πατέρων, λοιπόν, ιδρύθηκαν στην προικισμένη με φυσικές καλλονές περιοχή της Τραπεζούντας και γύρω από αυτήν, τα μοναστήρια του Πόντου. Το χαρισματικό εξωκοσμικό περιβάλλον γρήγορα έγινε το κέντρο του κοινόβιου ασκητισμού. Η επίλυση του στεγαστικού και ασκητευτικού προβλήματος πολλών μοναχών στις απάτητες βουνοκορφές δημιούργησε τους «συνοικισμούς των μοναχών», που αργότερα με την οικοδόμηση θαυμάσιων κτισμάτων και ιερών ναών μετεξελίχθηκαν σε αυτοτελή ιδρύματα και μοναστήρια. Εμπνευσμένος από τη μοναστική ζωή της πατρίδας του Τραπεζούντας, ο Άγιος Αθανάσιος ο Αθωνίτης ίδρυσε το πρώτο αγιορείτικο μοναστήρι.

Τα μοναστήρια αποτελούσαν πάντα τους προμαχώνες της Ορθοδοξίας και τους τόπους υλοποίησης του χριστιανικού ιδεώδους. Εκεί καλλιεργήθηκε συστηματικά

στο πέρασμα των αιώνων η σύνδεση του χριστιανισμού και του Ελληνισμού, της γνώσης και της πίστης της θείας και ανθρώπινης σοφίας. Το ιεραποστολικό έργο των μονών πολλές φορές επεκτάθηκε και έξω από τα γεωγραφικά όρια του Πόντου, με τη μεταλαμπάδευση της χριστιανικής γνώσης στους λαούς της Ανατολής, Λαζούς, Απχαζίους, Γεωργιανούς, Σκύθες κ.ά. Οι μορφωμένοι, τις περισσότερες φορές, πατέρες δεν εργάστηκαν μόνο για τη διατήρηση της θρησκευτικής και εθνικής συνείδησης των υπόδουλων Ελλήνων, αλλά στάθηκαν στο πλευρό τους κάθε φορά που μαρτύρησαν στις επάλξεις της Ορθοδοξίας, όταν μετέτρεπαν τα μοναστήρια σε άσυλα και αναρρωτήρια για τους διωκόμενους Έλληνες. [\(περισσότερα...\)](#)